

**“Ümumi iqtisadiyyat” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul imtahanı üçün
mövzular**

1. Tələb və təklif əyriləri və onların yerdəyişməsinə təsir edən amillər.
2. Tələb və təklif qanunu. Tələb və təklifin tarazlığı. Bazar tarazlığının L.Valras və A.Marşall təhlili.
3. Məcmu təklif əyrisinin qısamüddətli və orta müddətli dövrdə (qiymətə görə) dəyişməsi.
4. Tələb həcmində dəyişmə ilə tələbin səviyyəsinin dəyişməsi anlayışları arasında fərq (Qrafik izah)
5. Təklif miqdarında dəyişmə ilə təklifin səviyyəsinin dəyişməsi arasında fərq (Qrafik izah)
6. Tələbin qiymət elastikliyi (qrafik izahla) və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri
7. Təklifin qiymət elastikliyi və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri.
8. Azalan faydalılıq həddi, gəlir və əvəz etmə effektləri.
9. Pula tələb nəzəriyyəsi və tələbin formaları. Dövriyyədəki pulun həcmi nəzəriyyəsinin izahı Pula tələb və təklif əyriləri. Pul bazarı (pulun həcmi, faiz dərəcələri).
10. Rəqabətli və inhizərçi bazarda istehsalçı və istehlakçı faydasının (və cəmi faydanın) necə dəyişməsinin qrafik izahı
11. Hökumətlər hansı səbəbdən bəzi məhsulların qiymətini özləri müəyyən edir? “Tavan qiyməti” mexanizminin nəticələri.
12. İstehlakçı seçimləri (preferences) və büdcə məhdudiyyətini nəzərə alaraq istehlakçının ən optimal məhsul səbətini necə seçmələrinin qrafik izahı
13. İstehsal xərcinin mühasibatlıq və iqtisadi baxımdan izahı (misallarla)
14. Məcmu xərclər, orta məcmu xərclər və marjinal xərclər anlayışlarının mahiyyəti və qarşılıqlı əlaqələri
15. Dəyişən və sabit xərclər. Azalan marjinal məhsuldarlıq qanunu
16. Rəqabətli və inhizərçi bazarda mənfəətin maksimumlaşdırılmasının qrafik izahı
17. İqtisadi artımın hesablanması metodları və komponentləri
18. Müəssisənin qiymət diskriminasiyası və formaları
19. Faiz dərəcəsinin və inflyasiyanın ev təsərrüfatlarının pula tələbinə (yığım və xərcləmə qərarına) təsiri.
20. Kapitalın azalan marjinal gəlirliliyi və miqyas effektinin mahiyyəti
21. Əmək haqqının miqdarının işçinin işləmə qərarına (iş saatları) təsirinin qrafik izahı
22. Yoxsulluq həddi, Lorenz əyrisi və Gini əmsalının mahiyyəti (düstur və qrafik izah)
23. İqtisadiyyatda resursların optimal bölgüsü. Pareto effektivliyinin mahiyyəti
24. Əsas fərziyyələri qeyd etməklə iqtisadiyyatın tələb (Keyns) modelinin izahı
25. İşsizlik və onun təbii səviyyəsinin iqtisadi mahiyyəti
26. İnflyasiya və işsizlik arasında əlaqələr
27. İnflyasiya və onun ölçülməsi indeksləri.
28. Nominal, real və potensial ÜDM. ÜDM deflyatoru
29. Nominal ÜDM və AQP ilə hesablanmış ÜDM arasında fərq. Hansı rifah göstəricisini daha yaxşı ifadə edir?
30. Əhali istehlakı və ona təsir edən amillər
31. Tədiyə balansı və onun əsas komponentləri.
32. İşsizlik və iqtisadi artım arasındakı əlaqə. Okun qanunu
33. Yüksək texnologiyaların inkişafı və işsizlik arasında əlaqə
34. Məcmu tələb və məcmu təklif modelindən istifadə etməklə qapalı iqtisadiyyatda monetar siyasətin izahı
35. İnhisar və rəqabət
36. Mütləq və müqayisəli (nisbi) üstünlüklər nəzəriyyələri
37. İqtisad elminin müasir məktəbləri və nəzəriyyələri

38. Milli iqtisadiyyat anlayışı və onun xarakterik cəhətləri
39. İqtisadiyyatın tənzimlənməsində dövlət və bazar uğursuzluqları
40. İqtisadi inkişafı xarakterizə edən makroiqtisadi göstəricilər
41. İnvestisiya mühiti və onu müəyyən edən amillər
42. Milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətlilik göstəriciləri və onu şərtləndirən amillər
43. Ölkənin rəqabət mühiti. Porterin almaz (milli romb) modeli
44. Dövlətin fiskal və monetar siyasəti
45. Davamlı inkişaf modeli və onun xarakterik cəhətləri
46. Dayanıqlı inkişaf və onun xarakterik cəhətləri
47. İnkluziv iqtisadi artım konsepsiyası
48. İnsan kapitalı və onun milli iqtisadiyyatın inkişafında rolu
49. Xarici investisiyalar və sosial-iqtisadi nəticələri
50. Azərbaycanın milli iqtisadiyyatının inkişafının resurs potensialı
51. Azərbaycanda regional inkişafın xarakterik cəhətləri
52. Azərbaycanda xarici iqtisadi əlaqələrin strukturu və prioritetləri
53. Azərbaycanın dövlət büdcəsinin əsas parametrləri
54. Milli iqtisadiyyatın təhlükəsizliyi, qiymətləndirilməsi göstəriciləri və onların hədləri
55. İqtisadi artımın intensiv amilləri
56. Dövlətin azad və proteksionist ticarət siyasəti (məhiyyət, metodlar və alətlər)
57. Dövlətin sosial müdafiə siyasəti və onun formaları
58. Dövlətin struktur siyasəti
59. Biznesin xarici və daxili mühit amilləri
60. Biznesdə risklərin idarə edilməsi
61. İnnovasiya biznesinin xüsusiyyətləri
62. Biznesin maliyyələşmə mexanizmləri
63. Sahibkarlıq fəaliyyətinə dövlətin təsir mexanizmləri
64. Biznesin inkişafına müxtəlif strateji yanaşmalar
65. Sosial biznes və onun inkişaf perspektivləri
66. Azərbaycanda KOS-ların inkişaf strategiyası
67. Menecmentin təkamülü, müasir modelləri və metodları
68. Strateji idarəetmənin əsas vəzifələri və onların məzmunu
69. Menecmentin ümumi funksiyaları
70. Menecmentin sosial-psixoloji aspektləri
71. İnvestisiya fəaliyyətinin tənzimlənməsi və qiymət siyasəti
72. İqtisadi artım və iqtisadi inkişafın müqayisəsi
73. Qloballaşma və onun iqtisadi təzahürləri
74. İqtisadi azadlıq və liberalizmin perspektivləri
75. Milli iqtisadiyyatın ixrac potensialı və onun inkişaf mexanizmləri
76. Azərbaycan Respublikasının gömrük siyasəti və onun təkmilləşdirilməsi istiqamətləri
77. Azərbaycanın xarici ticarət siyasəti və xarici iqtisadi əlaqələri
78. Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına daxil olması: problemlər, müsbət və mənfi cəhətlər.
79. Azad İqtisadi Zonalar: müsbət və mənfi təsirləri
80. Xarici ticarətin tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsi
81. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin inkişaf dinamikası
82. Milli iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin konsepsiyası və modelləri
83. Azərbaycan iqtisadiyyatının GZIT (SWOT) təhlili və qiymətləndirilməsi

Mənbələr

Qeyd edilən mövzular üzrə suallar magistratura səviyyəsində cavablandırılmalıdır. Bunun üçün ali makroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat, iqtisadiyyatın dövlət sektoru, iqtisadi tənzimləmə sahəsində beynəlxalq səviyyədə qəbul edilən ədəbiyyatlardan istifadə edilə bilər. Onlardan bəzilərinin adlarını qeyd edə bilərik.

- 1 Beynəlxalq İqtisadiyyat: Nəzəriyyə və siyasət (müəlliflər: Pol R.Kruqman, Mauris Obstfeld və Mark J.Melitz);
- 2 Makroiqtisadiyyat (müəllif: R.Dornbuş, S.Fişer, R.Stars);
- 3 Makroiqtisadiyyat (müəllif: Olivier Blanşar);
- 4 Mikroiqtisadiyyatın əsasları (müəlliflər: Karl E.Keys, Rey C.Feyr və Şaron E.Oster).
- 5 “Государство и экономическая политика”, Арье Л.Хиллман. Москва 2014
- 6 BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ilə bağlı sənədləri
- 7 Azərbaycan Respublikasının tənzimləyici normativ-hüquqi aktları, Strateji yol xəritələri, Dövlət Proqramları və digər sənədlər
- 8 N. Qreqori Mənkü. *Ekonomiksin əsasları*. Azərbaycan dilində. (E.İbadov və.b. tərcüməsi)
- 9 N. Gregory Mankiw. *Principles of Economics*. Eighth Edition.
- 10 N. Gregory Mankiw. *Makroekonomi*. Efil.
- 11 O. Birchall. *Introduction to Economics*. LSE.
- 12 A. Witztum. *Introduction to economics*. Oxford University Press.
- 13 *İqtisadi nəzəriyyə: Mikroiqtisadiyyat 1,2*. Q.P. Juravlyovanın ümumi redaktəsi ilə. Azərbaycan dilində. Bakı-2011
- 14 *İqtisadi nəzəriyyə kursu*. A.V. Sidoroviçin ümumi redaktəsi ilə. Azərbaycan dilində. Bakı-1-2012